

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р арх. Анна Борисова Аврамова –
департамент Дизайн и архитектура – НБУ,
научно направление: Архитектура, строителство и геодезия
за присъждане на образователната и научна степен **„ДОКТОР”**
по професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство
с кандидат:
архитект ГЕРГАНА НАСКОВА СТЕФАНОВА
представила дисертационен труд на тема:
ДИЗАЙН ЧРЕЗ СВЕТИНА НА АРХИТЕКТУРНОТО ПРОСТРАНСТВО

Становището е изготвено на основание на Заповед № 356 на Ректора на НБУ от 04.04.2014 г. и на решение от заседание на Научното жури. Становището е съобразено с Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Всеки изследван проблем, свързан със светлината е от значение за хората. Не случайно тя е обект на изучаване не само от физиката, но и от други научни направления. Отражението на светлината върху здравето на човека е известно отдавна. Все повече се осъзнава нейната роля в екстериора и интериора – както по отношение на влиянието ѝ върху физиологията и психиката на хората, така и по отношение на ориентацията в пространството, качеството на дейностите и естетиката. В представения дисертационен труд се подчертава това, но се застъпва и тезата, че светлината е основен психологически и духовен фактор при изграждането и възприемането на архитектурното пространство. Редица архитекти и интериорни дизайнери използват светлината в своите проекти, независимо дали интуитивно или осъзнато – но в повечето случаи това е фрагментарно. Прилагането на изследваните и систематизирани от докторанта композиционни и архитектурни средства, свързани със светлината би довело до по-качествена пространствена жизнена среда за човека.

2. Обосноваване на целите и задачите в дисертационния труд.

Докторантката си е поставила за цел да докаже, че светлината е най-същественният композиционен фактор за „възприемане на архитектурното пространство като цялостно изживяване”, с което убедително обосновава тезата, която застъпва.

За да постигне целта и да докаже тезата си архитект Стефанова си поставя няколко задачи, правилно отразени в структурата на труда.

Същността на изследването (гл.III) и изводите от него се базират: от една страна – на исторически анализ (гл.I), а от друга – на добра теоретична постановка, свързана със светлината, нейното въздействие върху човека и взаимодействието ѝ с различни видове материали (гл.II).

3. Методология и методика на изследване

Изследването се основава на проучване на литературни източници и реални обекти. Прилижен е историко-хронологичен метод, сравнителен анализ и синтез. Избраната методика на изследване съответства на целта и задачите, които докторантката си поставя и е база за приносите на дисертационния труд.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Приемам по принцип посочените от докторантката приноси, които са с различна степен на тежест. Считаю, че те биха могли да бъдат обобщени в две основни групи:

• *Теоретични приноси:*

– Проучени са голям брой архитектурни обекти, като са анализирани от гледна точка на дизайна чрез светлина.

– Изведени са три признака, по които са систематизирани изследваните обекти.

– Дефинирани са четири основни композиционни средства при дизайна на архитектурното пространство с помощта на естествената светлина

• *Научно-приложни приноси:*

– Резултатите от изследването могат да послужат на архитекти, дизайнери, както и на студенти по архитектура и интериорен дизайн – при проектирането на архитектурните пространства.

Авторефератът съответства на основните положения и приносите на представения труд.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Докторантката има осем самостоятелни публикации, от които:

– 3 броя статии в специализирани издания – в списание Архитектура (изд. на САБ) в 1 и 2 том на Сборник научни публикации (изд. на НБУ);

– 5 броя публикувани доклади от национални и международни научни конференции и научни семинари (изд. на група цвят – България, на НБУ и на НХА)

Шест от публикациите отразяват съществени основни части от дисертацията, а останалите две – засягат странична много близка тематика, но допринасят за доказване на тезата.

6. Цитиране от други автори, отзиви в научния печат и др.

Докторантката не е представила данни за цитиране от други автори и отзиви в научния печат. Това е обяснимо поради наскоро излезлите от печат публикации (2013 г.).

Открито е цитиране от д-р Я. Жаблянов в неговия дисертационен труд, както и от дипломанти по Архитектура и Интериорен дизайн.

7. Мнения, препоръки и бележки.

От представения материал е ясно, че докторантката е запозната задълбочено със състоянието на проблема. Представила е библиография с 65 литературни източници (на български, френски и английски език),

както и 27 източници от Интернет – за илюстрациите. Творчески е интерпретирала и добросъвестно цитирала ползваната литература.

В текста са допуснати някои пропуски и технически грешки (предимно в приложените списъци), които не омаловажават качествата на труда.

Препоръчвам след техническа редакция дисертационният труд да бъде отпечатан като монография.

8. Заключение

Като цяло представената научна разработка показва, че нейният автор притежава задълбочени теоретични знания по специалността, способности за самостоятелни научни изследвания, както и висока обща култура.

Идеята на дисертационния труд е актуална и оригинална. Тематиката не е достатъчно изследвана у нас и в чужбина. Тезата е защитена убедително, поставената цел е постигната.

Трудът има приноси както в областта на *обогатяване на съществуващи знания*, така и за *приложение на научни постижения в практиката*.

Гореизложеното показва, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ДВ.бр.38/21.05.2010, посл. изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г.) и на Правилника за приложението му.

В заключение давам положителна оценка на дисертационния труд на арх. Гергана Наскова Стефанова и като член на научното жури давам своя глас – за да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен ДОКТОР.

София, 16.06.2014г.

.....

(доц. д-р арх. Анна Аврамова)